

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Jn festo. s. Dominici: patris nostri de eodem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

papa. Tertio modo paulus fuit excellens petro in ardenti predicatione et alijs apostolis. Ideo per excellentiam ipsius dicitur ad Gal. i. Notum vobis facio euangelium. qd. excellens ad ipm pertinet Insu- per qz a xpo vocatus ore pprio. Sed quo ad merituz in celo sunt pares: vt habet plene Greg. in. i. li dia. ad Petrum. Meritum vtriusqz inquit dispar non est in celo.

In festo beati Dominici, patris nostri.

Agnus voca

bitur: in regno celorum Mathe. v. cap. Ab eloquentie flumine: et aureo pelago: marci Tullij Ciceronis nullam maiorem victoriam et singularem triumphum esse diffiniēbat excepto homine preoccupato circa curas: et bona temporalia huius nostre ignobilis. Vili et caduce vite mortalis in tali modo disponderet omnes suas humanas operationes: vt per sua bene merito reportaret inmarcescibilem et incontaminatam coronam in regno beatorum. Unde Lactan in. i. ca. ix. Hercules qui virtutum preclarissimus quasi africanus inter deos habetur: nonne orbem terre quem peragrasset et purgasset narratur stupris: libidinibus: adulterijs inquinavit. Nec mirum. quum esset adulteris genitus Alcmene. Quid tandem potuit in eo esse diuini: qui suis ipse vicijs mancipatus et mares et feminas contra omnes leges: infamia: dedecore: flagitio affectus. Sed ne illa quidam que magna et mirabilia gessit talia iudicanda sunt: vt virtutibus diuinis tribuenda videant: quid enim tam magnificum si leonem aprimumqz superavit. si aures sagittis deiecit si regium stabulum egressit: si virginem vicit. cin- gulumqz detraxit. si equos feroces cum dno interemit. Oia sunt ista fortis vi-

ri: hominis tñ. Illa em̄ que vicit fragilia et mortalia fuerunt. Nulla est enim qd. ait orator tanta vis que non ferro aut viribus debilitari frangiqz possit. At anim vincere. tracundiam cohibere fortissimum est. que ille nec fecit vnqz. nec potuit. Hec qui faciat non modo eum summis viris comparo: sed similitudinem deo iudico. Ille.

¶ **C**ulgariza sic Serenissime imperator constantie inquit Lact. inter oēs celebres et admirandas pugnaruz et belloyz victorias quas possit habere homo in pñti militia: excellentissima potest vocari victoria summet: et q. mlti principes et milites muni supposuerunt eozū imperio et dño mltas nationes et populos. Nō subdiderūt tñ praua desideria sua imperio rōis essendo dediti vitijs et peccatis. Hercules inhumanissimus et virtuosus princeps apud grecos: per suam ingentē et grandem magnanimitatem a populis infra deos fuit connumeratus. Hic est qui dum esset parvulus in cuna strangulauit duos serpētes. occidit leonem: vicit ydram. porcū erynā thium vicit Acheloum Athenz Busyridem Diomedez regem Thracie fecit comedere: equos suos: occidit Centaurum: sustinuit celum descendit ad regnum stigium. et vi traxit cerberum: et multas alias experientias supra numerū. xxx. fecit. Alios vicit se autē non: cum esset deditus obsequio libidini et carni. At anim vincere dicit Lact. et. Vñ Senec. Nulla est maior victoria: qz seipsum vincere sibi Egidij triplici de cā qd. dictus ē magnus ¶ **Q**uidam a pugna. Dñicus vicit hostes: vicit se et. ¶ **S**ecūda a scia Dñicus dicitur doctor. Ecclesia O lumen ecclesie et. ¶ **T**ertia a sanctitate Dñicus sanctus: iuxta matris sanctificatus. Magister Reginaldus dicit de eo. Hic est in quo Adam non peccauit. Et merito dictus est Dominicus. quia vt dicitur. i. ij. Meth. Et insit. de donationibus. s. est et aliud

Cij

Infectio

et. xij. q. i. c. clericus Et extra de p̄bē. c. Cū scdm. Nomina imponunt. fin pprietates rerū Dicit. Dñicus quasi totus dñi Uel dñicus quasi custos dñi. Uel dñicus quasi a dño custoditus. Jō merito iure de eo d̄r Magn⁹ vocabitur rē. In presenti sermōe iustendo p̄dicare de. vij. prerogatiuis q̄ bus p̄ssim⁹ deus decorauit beatum Dñicū. r̄ quia vt h̄nt̄ theologī. vij. sūt virtutes quib⁹ anima tanq̄ p̄grad⁹ vni⁹ scale celū ascendit per quos beatus dñicus r̄ ipse ascēdit prout ecclesia canit. Scala celo prominens rē. Ideo dicamus. Magn⁹ vocabit̄ rē. ¶ Primo in virtute charitatis. Secundo in virtute fidei. Quarto in virtute iusticie. Quinto in virtute temperantie. Sexto in virtute fortitudinis. Septimo in virtute prudentie. ¶ Primo prerogatiua d̄r rē. pro declaratione notanda est sententia Augustini in sermone de quinque panib⁹ Et ponit̄ de conse. distin. i. capi. Qui vult. S. Si quis habuerit charitatem tantam vt parat⁹ sit pro fratrib⁹ mori p̄fecta ē in eo charitas. Ille super quo Tho. xij. q. xxiij. ar. i. r̄ ph̄s. vij. Ethī. c. iij. r̄ Cicero de amicitia q̄ tres sunt sp̄s amicorū Quidā pro bono vtili q̄ durant solū t̄p̄e p̄speritatis. De quibus Eccl. vi. Est amic⁹ fin t̄p̄e: Jdē Est amic⁹ r̄ socius mēse De qb⁹ Ouidi⁹ li. Tristiū Dū fueris felix: multos numerabis amicos. Tēpora si fuerint nubila solus eris. Et Asculan⁹. li. ij. c. ix. O quot amicos: o quot coniunctos nobis adherēt iu felici statu: p̄trarijs non stantib⁹ ventis. Amor talīū fructu t̄m durāte p̄manet. Et Ambro Facilis vox r̄ communis tu⁹ suz tot⁹: sed paucos effect⁹ Talis nō est bona amicitia: qz vt h̄z ph̄s. ix. Ethicorū Amici existētes p̄pter bonum vtile r̄ delectabile. his cessantibus cessat amicitia. hoc amore multi deum diligunt: dum habēt temporalia ab eo. Que dilectio meracennaria dici potest. De tali delectatione dicit. Sene. deridendo eam. Mel misce sequunt: formice frumētū: caduera lupi. ¶ Secundo quidā sunt amici pro bono delectabili r̄ inhonesto vt luxuriosi r̄ carnales: tali amore admauit dauid Serfabee Tarquinus. Lucretiam Paris Helenam Jason. Medeam. Romulus. Flora. Hercules Dyaniram. Et M. Anthonius Cleopatrā. Opater est bonus iuuenis dicit mulier Nunq̄ aliquod malum vidi in eo. Bene videmus q̄ vir ga turgescet. Ideo Tul. de amicitia. Hoc vni⁹ sentio: nisi in bonis amicitiam esse non posse. ¶ Tertio quidam sunt amici p̄ bono honesto: r̄ iste est verus amor q̄ fundat̄ in virtute. De quo ph̄s. v. Ethī. Perfecta amicitia est que est p̄pter virtutem. Et Ecclesia. xxv. Beatus q̄ inuenit amicum fidum: qz amico fideli nulla est comparatio Conditio huius amoris est q̄ non solum p̄ amico sp̄ali: ponat temporalis. Juxta illud Ecclesiasticū xix. Propter amicitia perde pecunia Sed etiam ponat vitam corpoream. qua nihil charius. ioh. xv. Maiorem charitatem nemo habet rē. Qz ioh. i. Pelle pro pelle r̄ cuncta que habet homo. dabit pro aia sua. In qua amicitia fuerunt illi duo Romani Amon et Phithius De quib⁹ Cicero lib. de amicitia dicit. Qui adeo se amarunt vt vnus pro altero mortem velleret subire. Qui ergo habuerit tantam charitatem rē. hac charitate fuit decoratus Patriarcha Dominicus q̄ paratus fuit pro fratrib⁹ mori: sicut canit ecclesia Sitiebat seru⁹ xp̄i martyrium sicut sitit ceruus ad aqua fluminum. Legitur de eo q̄ multo tempore barbaram nutriuit: et alium loco suū fratribus prefecerat intendēs ire predicare saracenis. r̄ infidelibus p̄fide. Sed diuina p̄uidetia aliter disposit: vnde ip̄e remansit. Preterea quedam vidus duz lamentaret apud

patrem sanctum de filio unico capto a saracenis et postularent ab eo subli-
dium. Argentum inquit et aurum non
est mihi. sed ecce offero me pro redem-
ptione filii tui. O charitas immensa
voluit seruare illud. i. Johan. iij. Non
diligamus verbo: neque lingua: sed et.
Unde precibus sancti: filius fuit li-
bertati datus. Preterea. Cum esset
iuuenis et studeret. Paupertie in arti-
bus liberalibus: et cerneret in urbe et
se grandem penuriam: motus pieta-
te pauperum vendidit omnes libros
et suppellectilem et dedit pauperibus.
Unde poterat dicere illud Job. xxxi.
Ab infantia creuit mecum misera-
tio et de utero egressa est mecum: hac
charitate victus et munitus omni die
dabat sibi tres disciplinas duras. Una
pro se. Alia pro peccatoribus. Tertia
pro stabulis purgatorij. Pro hac chari-
tate discurrebat pro villis castella p[er]
cans verbum dei. Et dum appropinqua-
ret terre plorabat. p[er]cussam que ibi fiebat.
Sequens exemplum illud Lu. xix. Vis-
dens iesus ciuitatem fleuit super illam.
Preterea de nouitio que a conuentu re-
cessit quod cum lacrymis impetravit
eum a virgine. Cum semel esset rome et p[er]
dicaret coram innocentio et ceteris Car-
dinalium miranda et inaudita papa
in stuporem versus interrogauit ubi
ista didicerat. Ille Beatissime pater
in libro paruo charitatis. Magnus
ergo etc.

¶ Secunda prerogativa qua fuit
Magnus dicitur fidei. fm Tho. xij. q.
clxxvij. ar. i. Virtuti fidei attribuitur
operatio miraculorum iuxta illud Lu.
xvij. Si habueritis fidei sicut granum
synapis dicetis huic arbori eradica-
re et obediet vobis. Ad propositum. hanc
habuit qua inuisitata miracula fecit.
Cum esset peruersus. lx. peregrinos ob-
ruptos in illo lacu suscitauit. Preter
ea miracula fecit in pane. in vino: in
aqua. Primo in pane quia Bononie
xvi. fratres satiavit in mensa de pa-
ne multiplicato in manibus suis. Et

rome in sancto Sixto. xxij. fratres sa-
tiavit de pane asportato manu ange-
lorum. Preterea veniens in italiam
cum fratre Johanne conuerso inter
alpes lombardie cepit socius defice-
re fame: a deo quod ire non poterat. O pa-
ter fame deficio. Cui ille spiritu pro-
phético plenus. Uade ait ad tales lo-
cum et quicquid inuenieris tolle. Qui
iens inuenit optimum panem inuolu-
tum mappa alba portatum a celo p[er] cibum
sancti qui satiatus aliam partem ibi re-
liquit. Preterea de vino rome in sancto
Sixto. Dum caneparius quereretur pu-
blice in mensa. Pater non est de vino
in vegete. Cito respondit. Cito vades
ad vas illud: et dic ei hec verba. Dñic
iesu xpi seruus comminatus in vino. Dic
bis litterali sermone. Statim tale vi-
num exiit de vegete quod nunquam fratres
tale vinum biberant illius bonitatis.
Preterea in aqua fecit miraculum.
Cremone in conuentu sancti franci-
sci. Dum esset ibi aqua turbida et az-
mara qua fratres infirmabantur: co-
ram francisco fuis p[er] cibum aquam illam
clarificauit et dulcorauit: qua aqua sa-
nantur infirmi usque hodie.

¶ Tertia prerogativa etc. habuit enim
maximam spem in deo suo ultra quam di-
ci potest: quod ostendit multis exem-
plis. sed omittis alijs unico exemplo
ostenditur. Cum quidam prior cisterci-
ensis mutuo loqueretur cum eo: interlo-
quendum protulit sanctus pater nos-
ter illud verbum mirabile. Quod om-
nia que a deo petebat: ad libitum impe-
trabat. Cui prior. Si sic est impetra-
conuersionem magistri Conradi Teu-
tonici viri docti: quem fratres valde
affectant. Rem inquit difficilem fla-
gitasti. Unde per totam noctem oratio-
ni insistens. In mane dum cantaretur.
Jam lucis orto sidere affuit ille do-
ctor cum magna comitibus: in medio
chori se prosternens. Mox inquit pe-
to o pater unde cum pluribus disci-
pulis habitum suscepit. Quo factor
ita vox insonuit omnibus Bononiensibus

C ij

In festo

libris: quod plures vel sanctis bonis pater
nis ad ipsum confluerebant. Seruus
autem non ingratus. ut apud argu-
mentosa cepit legere publice in san-
cto Petro quattuor libros. Primo su-
per Mar: et ipsum postillavit. Super
epistolas canonicas super ps. et super
Apo. Audiens autem Innocentius
papa famam huius viri: illo accersit
fecit magistrum sacri palatii cum
omnibus pertinentiis et gratiis. Odi-
gnitas singulariter ordini concessa.
Quo facto ad pedes pontificis et car-
dinalium legit publice epistolas pau-
li et eas commentatus est. In quo te-
pore dum maxima heresis pullularet
in partibus Tolosanis misit ipsum cum
xii. abbatibus cisterciensibus: et pluri-
bus fratribus ipse Innocentius pro-
exequendis negociis fidei. In quo te-
pore Dominicus cepit ordinem suum
anno. M. c. xcij. Sed confirmatio ad
huc non erat cum effectu: que fuit an-
no. M. cc. xxv. Dum esset ibi summus
pontifex ordinans quedam in parti-
bus Tolosanis agenda et deliberans
scribere super his. b. Dominico vidit
in visione ecclesiam minantem rui-
nam magnam. et. b. Dominicum hu-
meris eam sustentantem. Accersito
igitur notario dixit ei. Scribe sic fra-
tri dominico et cum eo predicantibus
in partibus tholosanis. Deinde dixit.
scribe sic. fratri dominico et sociis cum
eo predicantibus. Tertio dixit. Non
non: sed scribe sic. Magistro domini-
co et fratribus predicantibus. Sic enim
iubet dominus. Unde quod a papa inno-
centio petierat: eo defuncto a succes-
sore suo honore impetravit confirma-
tionem scilicet sui ordinis qui diceretur
fratrum predicantium. Qui ordo dicitur
primus inter medicantes: ut expres-
se habet in glo. in. c. Quod ex eo. li. vi. et
in. c. Quorundam. De electione. li.
vi. et in. c. Cum ex eo. De excessibus
prelatorum: et de privilegiis. c. In his
et in cleinen. Dudum. De sepulturis
Magni etc.

Quarta prerogativa. etc. in. vij. Pol.
Sine quattuor virtutibus non dicitur
quis beatus. S. dominicus habuit
et primam prerogativam iusticie que
est reddere unicuique quod suum est: ut per
insti. d. iust. et in. l. iusticia. et ff. eo. l. iusticia. et. xy. q. ij. cap. Cum devotissima.
Summum in rebus bonum est iusticie
colere: et sua unicuique iura ser-
vare. Que clamat unicuique reddere
quod suum est. Cum habeat in se tria
officia.

Primum malis reddit supplicia.

Secundum indigentibus prestat subsidia

Tertium sibi ipsi parat remedia.

Primum etc. Aug. vij. d. civi. c. iij.

Remora demorsus iusticia: quod aliud

sunt regna nisi aperta latrocinia. Quod

quot mala sunt. ff. ad. l. aquiliam. l.

Ita vulneratus. Delicta non debent

remanere impunita. Quod. C. de penis

l. Si quis. Impunitas delicti inuitat

hominem ad malignandum. et. di. l. capi. Si

quis. Que est ista iusticie inimica vo-

luntas palpate: criminosos et vulnera

eorum incurata servare. Clama contra

dominos temporales. Punire malos boni

est. Unde Seneca. ad Luc. Bonis nocere: quod

maliis par est. hanc habuit Dominicus. Quod

pater exemplo illius conversi quod recepit

a muliere quedam pannum lineum sine

sui licentia: que graviter disciplina

vit. Rogatus a fratribus ut desisteret. Respon-

dit. Vult deus delicta puniri. Secundum

bonum est etc. Aug. Perfectio christia-

ne religionis: in pietate consistit. De

qua Ovidius. lib. de ponto. Regia cres-

de michi res est succurrere lapsis.

Plato in timeo. Bonos viros: commo-

dos esse decet. et Iuvenalis Satyra

vij. Miserere inopum. Beatus Do-

minicus fuit multum pius erga pau-

peres: qui voluit fieri elemosynas

ad portas. Pater exemplo illius in

conventu sancte Sapine: cui dedit

cappam. Tertio sibi ipsi etc. Quod ma-

xime fit per orationem. Vita huius

patris fuit in oratione: quia reperit

plures modos orandi. Nam aliquan-

do orabat inclinatus: vbi referebat
 xpus de celo ad terrā descēdille in vte
 rum virginis. Aliqñ in terra prostra-
 tus: representabat orōnez quam xpus
 fecit ad colūnaz. Aliqñ manus tene-
 bat in cruce: representās orōnem xpi
 pendentis in cruce. Aliqñ manib⁹ le-
 uatis in aere: representabat qd xpus
 eleuatis manibus ferebat in celum.
 Un̄ in legenda d̄r de eo. Claustruz z
 altari i lacrymis consecrabat.

¶ Quinta p̄rogatiua. 2c. Que nichil
 aliud ē fm̄ Alber. h. v. Compendij. c.
 xxxv. nisi qdam virtus q̄ moderat om-
 nes passiones freno rōnis. De qua
 ap̄lus. Ephe. v. Modestia vestra no-
 2c. Dñicus fuit ad modū repatus in
 omnib⁹ modis vero claustrali plurimū
 necessarijs fm̄ Bern. in sermone ad
 monachos. Verus religiosus debet
 esse temperat⁹ quo ad quinqz. In qui-
 bus fuit plene br̄s dñicus. ¶ P̄rio
 quo ad potū. ¶ Eccl. xxxi. Nullum
 est vbi secretū: vbi regnat ebrietas a
 ap̄ls Ep̄. v. Nolite inebriari vino in
 quo est luxuria. Quo ad hoc dñic⁹ fu-
 it parcus: qz per. x. annos stetit sine
 vino. Coactus tandē ab ep̄o. Oromē
 h: vt biberet. ita temperatum sume-
 bat qd saporem non habebat. ¶ Se-
 cundo quo ad cibuz. puer. xxi. Qui
 delicate nutrit tenui suuz: postea sen-
 tiet eū contumacē. Non credo homi-
 nē bene passū esse saltem sine malis
 cogitationibus. Quia dicit Bergo-
 niēsis. A buca cliban⁹ calefit Domi-
 nicus fuit temperatus. Naz dicit de
 eo: qd in Tholosa in quadragesima ie-
 iunavit in pane z aqua. In sequenti.
 xl. in Carcassona fecit s̄l̄r De quo le-
 tūto dicit Hsero. Panis z aque iei-
 niū inter cetera xp̄iam ieiunia: ama-
 rissimum esse scias. Preterea carnes
 non comedit. A quibus se abstinent.
 xliij. religiones antique z. xliij. phi.
 Un̄ Xenocrates tria p̄cepta dedit
 discipulis suis. Venerandos deos:
 honorandos parētes. Carnibus non
 vtendum. Ideo Grego. in moral. Ubi

carnes comedant modica p̄fus est. z
 phus. i. Polli. Bonus est corpus regi
 ab anima. ¶ Tercio: temperat⁹ quā-
 tum ad indumenta. Cuz sit mortuus
 mundo. Ideo Augu. in Regula. Non
 sit notabilis habitus vester. Contra
 sit pomposos religiosos. Unde hieron.
 Sordide vestes: munde mentis indi-
 cia sunt. Dominicus fuit temperat⁹
 Quia vilissimas vestes ferebat: vt p̄z
 viden⁹ i eas in conuentu nostro Bo-
 nome. Quarto quātū ad dormitōnē
 Quia om̄i nocte surgebat ad maturi-
 nas z sup stramēta dormiebat. z in ec-
 clesia sup bradelas. ¶ Quinto p̄cus
 quantū ad locutionez. Scdm̄ Alver.
 p̄pter duas causas hō debet esse taci-
 turnus. P̄mo: qz lingua est occasio
 mali. Prouerb. x. In multiloquio non
 2c. Xenocrates phs: cū inter multos
 taceret: interrogat⁹ quare hoc face-
 ret: Respondit: qz locutus me esse alī
 quando penituit: tacuisse autē nunq̄
 Scdo qz signum est stulticie. Eccl. x.
 Stultus verba multiplicat. Solon
 phus: cuz alijs loquentibus taceret.
 rogatus vtrum taceret p̄pter inopi-
 am verborū: aut quia stult⁹ esset. Rñs
 dit. Nullus stultus tacere potest. 3o
 quantū ad hoc Dominicus fuit par-
 cus: quia in arduo silētio se seruauit.
 Unde magnus. 2c.

¶ Sexta p̄rogatiua. 2c. Scdz Alber.
 Officium fortitudinis est aggredi ar-
 dua et aduersa equanimi⁹ ferre. Qd
 est summe necessariuz seruis dei. Cū
 perfectio vite xp̄iane sit semper bo-
 na agere: z mala pati. Et i hys homo-
 dz semper esse fortis: vt p̄z p̄ iura. l.
 Inter stipulantē. §. Sacramenta. ff.
 de verborū obliga. Aduersa fortuna
 non est desperanduz. Dominicus hāc
 habuit. Quia ab hereticis multa pas-
 sus est. Sed in omnib⁹ constans fuit
 Una die cū p̄transiret loca: in quib⁹
 parate erant sibi insidie: intrepidus
 canere cepit. Salue regina mise. 2c.
 Preterea. Alia vice dñi quādā siluam
 transiret: vbi erant heretici: cū socys
 C iij

canere cepit. **Æve maris stella.** Preterea. Rogatus quare plus morabatur in Tholosa q̄ in carcasona: vbi erat sic bñ visus. Respondit. Quia ibi plus persequebatur. Preterea Tholose p̄ edictū publicū factū est: vt nihil tibi ferretur fratribus. Qui sic steterūt per annū in quo sanctus dei eos morose ad patientiam animabat. **Septima** p̄rogatus. r̄c. Fuit enim prudens. De eius prudentia. Ecclesia canit in missa. Fidelis seruus et prudens quē. r̄c. Quod p̄t̄ Quia posuit omnia media peruenendi ad paradysū in suo ordine. Ordinavit studia. De q̄bus Sen. ad Lu. Scio neminē br̄c vitiare posse: sine studio sapientie. Ordinavit ieiunia. Ordinavit ardua silentia: r̄ qd̄ vltra. habitū a Mariā suscepit. Legitur em̄ in Cronica ordinis. Quod fuit quidaz magister Reginaldus scientia et virtute p̄ditus: qui in iure canonico. v. annis legerat Parisius. hic romam veniens: cuidaz cardinali cor suū aperuit se velle p̄ suū dum discurrere: vana relinquere. et xpm̄ in paupertate p̄dicare: sed mediū ignorabat. Respondit ille. Novus ordo p̄dicatoꝝ nunc oritur qui r̄ fm̄ qd̄ desideras: r̄ officīū p̄dicationis et paupertatez voluntariā p̄fitetur. Et magister huius ordinis qui hac vrbe p̄dicat ordini insistit. Ipso autem inuento: voluntatem suam ei aperuit: et ingressum ipsius ordinis deliberavit. Sed mox infirmatur: et a medicis p̄ mortuo relinquitur. Ductus autem per totā noctē: orōni se dedit. Et perseverante in oratione: virgo duabus puellis sociata: p̄dicto magistro Reginaldi: vigilanti apparuit. Pete inquit a me quicquid vis: et dabo tibi. Deliberanti quid peteret: vna ex domesticis suis ut nihil peteret: sed regine celi se cōmitteret quod et fecit. Tunc illa habitū ordinis ei ostendit. Ecce hic est habitū tuū r̄ tui ordinis r̄ p̄tinuo disparuit: sano ip̄o facto. **Ma**ne veniens bñs Dñicus ei omnia que

viderat intinuit r̄ habitū quem ibi virgo reliq̄rat: dedit. b. Dñico. Qui se r̄ magistrum Reginaldū r̄ f̄ses suos induit. Nā antea vestiebantur vt vestiuntur canonici regulares cū casimilia. Qz tunc t̄p̄is sub ep̄o vivebant in cōi canonici regulares: sicut nunc religiosi. Que oia fuere anno. M. cc. xvi. Unde nulla religio gl̄ari potest habitū suū se habuisse a virgine: preter h̄c. O cū q̄ta reuerētia d̄z portari nec vacat mysterio magno. Capa nigra: significat mortificationez carnis. s. vt de eis dicatur illud. Coll. iij. Mortui estis et vita vestra abscondita est cūz xpo. Tunica alba: puritatez mentis: quā debent habere predicatorēs: si videre deū cupiūt iuxta illud Mat. v. Beati mundo corde. r̄c. Scapulare: obedientiā que est iugūz christi. De quo Mat. xi. Tollite iugū. r̄c. zona: castitate: qua pollere debēt Calciamenta: imitationē sanctorum exemplorū. Ep̄e. vi. Calciam pedes in p̄parationem euangeliū. hec est illa religio q̄ in veteri testamento figurata. zacha. vi. vbi p̄pheta dicit. Ecce q̄ttuor quadrigę egredientes de medio duorum mōtiū. In quadriga p̄ma equi rufi. i. minores. In quadriga sc̄da equi nigri. i. heremitani. In quadriga tertia equi albi. i. carmelite. In quadriga quarta equi varij r̄ fortes: r̄ q̄rebāt ire r̄ discurrere per oēm terram. Ibi Qd̄ intelligit de p̄dicatoꝝ p̄ione Alexander papa quart⁹ declaravit dī. hi sunt v̄lri p̄bati in lege dñi: fratres ordinis diuī Dñici. Efficaces q̄dē in ope atq̄ potentes in finone. Qui vbi q̄ p̄ totūz mūdūz ip̄oz ora intonāt velut tube: et in oēm terraz exiit sonus p̄dicationis eoz. Et vsq̄ ad fines orbis terre sua salutifera verba sonant Ille. Et pius papa illustri Maumeo scribens de religionibus dicit. Vera r̄ catholica ē lex xp̄iana: q̄ diuinis est magnificata oraculis. Et infra Dominic⁹ i extremis hortis hyspanie natus: quasi vespere emicuit: qui nos

num vinendi moduz suis auditorib⁹ tradidit. Et predicatoruz instituta regula: vniuersum illustrauit orbem.

Ille. Ubi nota q^d quattuor sunt regule religionum. Prima fuit Basilij sub qua militat monachi orientales: seu greci. Et fratres hermenij: vulgo dicti: que regula est satis dubiosa. Secunda fuit Augustini. sub qua militant Canonici. regulares predicatorum heremitani. Seruite. Scopetini. Hierosolimitani sancti Iohannis. Ordo sacre bugide et plures alij. Tercia est. Benedicti sub qua militant multi ordines: vt monachi nigri. De quibus. De statu monachorum. c. Ne in agro. Qui cum essent relaxati: reformati sunt in speciali. Congregatione que dicitur. s. Justine. Militant etiam. Cistercienses: quos Bernar. dilatauit mirabiliter. Sauenadunenses instituti per beatum Romaldum ordinis vallis umbrose. Ordo montis oliuarum. Ordo montis phani. Ordo celestini omnes sub regula Benedicti. Quarta regula est Francisci vt ponitur in clemen. Exiui de paradiso de verboruz significatione. Sed dicitis: o pater: vbi vos habetis regulam sicut isti respondeo: quia vltra regulam Augustini: est secunda regula que dicitur constitutiones vt patet hic p^{er} papaz. Et predicatorum instituta regula: sicut carthusiens. qui nullam acceptant regulam preter constitutiones suas: que regula appellatur. Nec oportet dicere. Ista regula non ponitur in iure: sicut Francisci et Benedicti. Cui respondeo q^d pylatus ponitur in symbolo. et herodes in euangelio: tñ sunt damnati. Loca sancta dicit hieronym⁹: non faciunt hominem sanctum. Bene est pater. Sed hec regula non satis constat sicut fat illa solent. Sed super firmam petram Petra permanens nunquam habuit hereses. hic patriarcha sociu iduuiuz sanctu franciscuz habere voluit in vinea dñi sabaoth: pro corroboracione ecclesie. Legitur em̄ in Cronica ordi-

nis: q^d anno dñi. M. cc. xi. magna guerra fuit inter Senueses et Pisanos per mare. Et tunc vrbs hierusalem erat militu. s. Jo. Rodij. Qui ex triumpho ibant induti pannis aureis. Sed peracto sepulchro xpi: induuntur de nigro. Tunc tps assidiata fuit ab infidelibus. Tunc papa Innocentius fecit conciliuz generale dictu lateranense in quo fuere plati numero. M. quingenti. Conclufum fuit q^d fieret pax inter Senues. et Pisanos. Et fuerunt missi vn⁹ post aliu: circa legatos. xxx. Nec aliquis eoz nunquam reuersus est. nec ppter deu: nec ppter sepulchru. Tandem Innocentius se mouit in persona: vt iret p pace fienda: et infirmus perusij mortuus est. Cui successit papa honori⁹. et voluit q^d vnusquisq^{ue} veniret ad dandū ei obedientiam. Et hoc modo perdita est vrbs hierusalem. Et tunc anno dñi. M. cc. xvi. apparuit xps in aere totus furibundus cum tribus lanceis contra tria pctā superbie: luxurie: auaricie. Virgo autez maria genibus flexis ad pedes xpi pronoluta. Parce peccatoribus: q^d dabo tibi duos seruos meos Dominicu et Franciscu: qui mundu conuertent ad te Quod et factu est. Quia hi duo ordines sunt duo candelabra in mundo. Cō bene innuit Dantis. xi. paradoxo. Diuina providentia que mundum regit eo consilio quo omnis creatura superatur antequam in perditione caderet propter suaz libidine. Sponsam ecclesiam in sublimi clamat. Desponsauit ei⁹ cruore sacro In qua ponit curas et confidentiam Creauit duos principes qui in eius fauore. Qui hinc et inde essent illi duces Unus totus fuit amore seraphicus. Alter sapientia cherubico splendore fuit in terris. Conductus sunt Bononie: post conuersionem multoz pctozuz morti viduus. Conuocatis. xij. fratribus ad se: testamētū fecit di. hec sunt que vobis iure hereditario tanquam filijs possidenda relinquo. Charitatez habere. De qua Augusti. Sola dile-

ctio discernit inter filios regni et dyabolii. Humilitatem seruate. De qua Mat. xi. Discite a me. et c. Paupertate voluntaria possidete. De qua Mat. v. Beati pauperes. et c. his dictis. et fratribus osculatis: lugentibusque de suo recessu: consolatus est di. Gaude te viscera mea: quia ad patrem vado et pro vobis et ordine meo orabo. Et quod promissit non fefellit. Nam in breui post suum obitum: creuit ordo mirabiliter tam in numero fratrum quam in scientia. Sumptis omnibus ecclesie sacramentis: tum audita est vox. Veni ad gaudia vite. Veni dilecte mi. Et sic fratribus vale fecit ductus ad illam patriam supernam. In verbo. Veni: fiat practica. Veni gubernator ecclesie. Veni tuba paradisi. Veni splendor tenebris mundi. Veni de triumphali crucis vexillo: crucis indefesse militie. Beatus autem Sualla: tunc episcopus. Buzieñ. qui aliquando fuerat ibi prior: vidit in visione scalam quam Christus ex una parte: et mater ex alia tenebant ascendentem dominico. Que scala habebat. vii. gradus. scilicet Charitatem: fidem: spem: iusticiam: temperantiam: fortitudinem: prudentiam. Et interrogantibus fratribus quare sic fieret amarissime. Respondit quia una columna cecidit ecclesie: scilicet Pater noster Domini: mortuus est. Magnus ergo. et c.

In festo diui Thome aquinatis doctoris primij.

Agnus voca

bitur: in regno celorum Mat. v. Anima peregrina ad imaginem et similitudinem summi factoris creata: pro tanto appellatur gradis: excelsa: et alta. in triumphanti patria paradisi quanto se inuenit: esse vestita: et adornata virtutibus et bonis moribus in presenti vita. Hierony. ad Celas. Nobilitas summa est apud deum

clarum esse virtutibus. Nam ille apud deum preest portior: non quem nobilitas generis: sed quem deuotio fidei et vita sancta commendat. Et. C. flammeus. in oratione contra. P. Cor. Scipione Ego enim non in aliena gloria aut falsis fortune bonis: sed in propria veraque animi virtute nobilitatem esse existimo. Secundum Egidium romanum in. li. de regimine principum et philosophum in Pol. Triplici ratione alii qui sunt dicti magni.

Primo quidam a pugna.

Secundo quidam a scientia.

Tercio quidam a sanctitate vite.

Primo a pugna: ut Alexander magnus qui circa. v. milia ciuitates subiugauit: et quasi totum orientem. Et Carolus rex francorum: qui totum quasi occidentem subiugauit. Et de Pompeio magno: qui dictus est magnus apud romanos: ut refert Orosius ob rerum gestarum multitudinem: populos innumeros subdidit populo romano. Et xxi. reges orientales vicit. Secundo a scientia: ut Albertus magnus. De quo pius papa ad turcum. Preceptum est Alberti magni scientia: qui nullum doctrine genus creditur ignorasse.

Uere magnus. ideo quia monarcha philosophorum nominatur. Tercio a sanctitate vite: ut Job. i. Erat autem Job vir magnus super omnes orientales qui morabantur in terra: super quo Greg. dicit. Magnus enim inter orientales efficitur qui non inter actiones malorum querentium: yma: et fugitiua: sed inter choros conatur proficere supernorum ciuium. Et Johannes bap. Luce. i. ait angelus zach. Erit magnus coram domino. Et Mat. xi. Inter natos mulierum non surrexit. et c. s. maioritate virtutum. Isti triplici modo fuit Thomam. Primo a pugna contra mundum diuicias. Secundo a scientia quod doctissimus virorum. Tercio a sanctitate vite: quod nunquam peccauit mortaliter Ecclesia canit hodie. Collaudet rex gloriose: quod per Thomam lumen ecclesie mundum replet doctrina gratie. Nam